

Národná cena za dizajn 2024

Komunikačný dizajn

Súťažné podmienky

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky a Slovenské centrum dizajnu (ďalej len „organizátor“) vyhlasujú podľa Štatútu súťaže Národná cena za dizajn (č. MK-3040/2022-110/4032) 21. ročník verejnej celoštátnej súťaže dizajnu Národná cena za dizajn 2024 (ďalej len „súťaž“).

I. Zameranie súťaže

V roku 2024 je súťaž Národná cena za dizajn zameraná na „komunikačný dizajn“.

II. Cieľ a predmet súťaže

Súťaž je platformou na poznávanie, hodnotenie a oceňovanie kvality v dizajne. Jej cieľom je artikulovanie významu a prínosu dizajnu pre spoločnosť, podpora a propagácia profesionálnej praxe v oblasti dizajnu v Slovenskej republike a podnecovanie klientov z oblasti verejného aj súkromného sektora ku kontinuálnej spolupráci s profesionálnymi dizajnérmi a dizajnérkami.

Súťaž je určená pre profesionálnych grafických dizajnérov/dizajnérky, študentov/študentky vizuálnej komunikácie a súvisiace odborné disciplíny, pre iných odborníkov pracujúcich vo sfére komunikačného dizajnu, klientov v oblasti komunikačného dizajnu.

Predmetom súťaže je hodnotenie „komunikačného dizajnu“ v zmysle ideí, princípov, nástrojov, procesov, technológií a výsledkov tvorby určených vo všeobecnosti na komunikáciu v najrôznejších oblastiach života spoločnosti. Zahŕňa širokú škálu diel od jednotlivých produktov po komplexné komunikačné systémy zavedené do praxe, a takisto dizajnové koncepty, výskumné projekty a procesy tvorby prinášajúce inováciu alebo kritickú reflexiu či už v rámci samotného odboru alebo vo vzťahu k rôznym aspektom života spoločnosti. Osobitným záujmom súťaže je vyzdvihnúť dizajn, ktorého významnou vlastnosťou je sociálna alebo ekologická funkcia, či podpora myšlienky trvalej udržateľnosti a zodpovednosti v tvorbe, produkcii i spotrebe dizajnu.

V roku 2024 bude k výstave vydaný elektronický katalóg.

III. Súťažné kategórie

Kampaň

Ucelená séria výstupov, ako sú napríklad plagáty, brožúry, letáky, citylighty, billboardy, digitálne vizuály, spoty, animácie alebo iné médiá a nástroje vytvorené ako súčasť kampane k produktu, službe, značke, dielu, podujatiu, udalosti alebo inej téme. Môže ísť o informačnú, reklamnú, politickú, environmentálnu alebo vzdelávaciu kampaň, kampaň pre podujatie alebo iné príležitosti. Kampaň má zo svojej podstaty zvyčajne kratší čas použitia, a preto môže pružnejšie reagovať na aktuálne trendy.

Identita

Identita značky (brand) je spôsob, akým firma, organizácia, štát, mesto, obec, produkt, služba, značka, podujatie alebo dlhodobá činnosť komunikuje seba ako subjekt – vymedzuje svoj výraz, esenciu či skúsenosť v čase a prostredí. V rámci vizuálnej komunikácie ide o ucelený súbor komunikačných prvkov reprezentujúcich „tvár“ či charakter značky. Typickými komunikačnými prostriedkami a médiami sú logo, tlačoviny, plagáty, etikety, vizitky, webová stránka, digitálne vizuály, reklamné predmety, priestorové prvky a podobne. Dôležitým kritériom efektívnej vizuálnej identity je jednota či ucelenosť použitých vizuálno-komunikačných prvkov. Funkčná identita by mala nielen zaujať, ale zároveň aj obstať v čase, aby mohla jej rozpoznateľnosť rásť spolu s obsahom, ktorý reprezentuje.

Knihy a publikácie

Komplexný dizajn a typografická úprava kníh, časopisov, novín, učebníc a iných periodických a neperiodických publikácií patriacich do oblasti edičný (editoriál) dizajn. V tejto oblasti tvorby nejde zďaleka len o návrh obálky, ale najmä o celkový súlad jednotlivých elementov s obsahom publikácie, či už v rámci typografického riešenia textu, výberu a spôsobu použitia ilustrácií a fotografií, väzby, papiera, materiálov či výrobných techník. Je jednou z najstarších disciplín vizuálnej komunikácie. Aj keď je v nej veľa z dizajnerských rozhodnutí na prvý pohľad neviditeľných, teší sa veľkej popularite a rozmanitosti.

Digitál

Projekty, ktorých primárnym účelom je vizuálna komunikácia alebo interakcia v digitálnych médiách (počítače, tablety, smartfóny, virtuálna realita, e-book a pod.). Realizácie so statickými, pohybovými či zvukovými prvkami, ako dizajn webových stránok, aplikácií, hier, dizajn užívateľských rozhraní a užívateľských zážitkov (UI a UX), interaktívne vizualizácie, inštalácie alebo nástroje, e-knihy a ďalšie digitálne výstupy. Digitálne médiá sú všadeprítomné a bez dobrého komunikačného dizajnu by boli zrozumiteľné a použiteľné len malej skupine ľudí.

Dizajn v pohybe

Diela, ktoré v sebe spájajú animované, obrazové, typografické, pohybové a/alebo zvukové prvky a ich účelom je prezentácia či propagácia informácie, služby, diela alebo produktu. Do tejto kategórie patria napríklad animované infografiky, titulkové sekvencie, videoklipy alebo iné projekty z oblasti pohybového (motion) dizajnu. Dynamický obraz dokáže na rozdiel od statického odovzdať väčšie množstvo informácií a emócií v kratšom čase.

Priestor

Rozmanité projekty a realizácie z oblasti vizuálnej komunikácie, pre ktoré je charakteristické interagovanie s trojrozmerným priestorom, alebo je ich zámerom sprostredkovať či skvalitniť skúsenosť ľudí s konkrétnym prostredím. Cieľom môže byť snaha urobiť prostredie zrozumiteľným, zapamätateľným či zaujímavým alebo ľahším na orientáciu. Do kategórie

patria aj projekty, ktoré uplatňujú prostriedky vizuálnej komunikácie na prispôsobenie priestoru informačným či vzdelávacím účelom. Príkladom je vonkajšie značenie budov, navigačný systém v interiéri či exteriéri, dizajn výstav, či iný komunikačný dizajn vo verejnom priestore alebo krajine. Komplexná multidisciplinárna oblasť, ktorá kombináciou plošných a priestorových prvkov vytvára nové prostredia s cieľom priniesť návštevníkovi, či užívateľovi informáciu aj celostný zážitok z priestoru.

Písmo

Autorská tvorba písma – navrhovanie a tvorba nových alebo digitalizácia existujúcich písiem, písomných rodín alebo súborov piktogramov, autorský lettering alebo kaligrafia na rôznych nosičoch. Aj keď je písmo základným stavebným prvkom takmer každého komunikačného dizajnu, špecifiká tejto disciplíny sú dôvodom na jej vyčlenenie do osobitnej súťažnej kategórie.

Obal a objekt

Kategória zameraná na vizuálne, komunikačné a technické spracovanie materiálu slúžiaceho na zabalenie a ochranu konkrétneho produktu alebo grafické a funkčné spracovanie iných trojrozmerných objektov, pri ktorých je dôležitá ich komunikačná úloha. Obalový dizajn je produkčne náročná oblasť s rozmanitými výzvami. Estetické, ekonomické, ergonomické, ekologické aj logistické požiadavky treba zladit' do konsenzuálneho celku, čo môže prispieť k úspechu finálneho predmetu dennej (s)potreby.

Plagát a vizuál

Samostatné plagáty alebo vizuály v ľubovoľných formátoch, ktoré nie sú súčasťou širšej komunikačnej série (kampane) alebo iného celku. Účelom môže byť komunikácia udalosti, produktu či myšlienky, ale zároveň aj s presahmi do voľnejšieho výtvarného diela. Plagát je už klasickým médiom komunikačného dizajnu. Hoci by sa mohlo zdať, že sa stáva pri iných médiách už archaickým nosičom, stále je obľúbeným komunikačným prostriedkom.

Nové horizonty

Návrhy alebo realizácie, ktoré sa vymykajú bežným zadaniam v ostatných oblastiach, ako sú autorské a experimentálne projekty alebo výskum a vývoj v oblasti vizuálnej komunikácie. Môže ísť aj o prototypy, konceptuálny dizajn, „art dizajn“, „self-publishing“, kritický dizajn, dizajnersky aktivizmus, nepublikované alebo nerealizované projekty s potenciálom širších presahov. Dôležitá je vôľa pozrieť sa na problém inou optikou alebo ísť do rizika tvorby bez konkrétneho objednávateľa.

Študentský dizajn

Semestrálne, bakalárske alebo magisterské projekty študentov a študentiek vysokých škôl z odborov vizuálna komunikácia, grafický dizajn, multimédiá, digitálne umenie a podobne. Projekty sú zo všetkých oblastí komunikačného dizajnu a vznikali pod pedagogickým vedením. Kategória je určená pre študentov zo slovenských aj zahraničných vysokých škôl, a takisto aj pre zahraničných študentov študujúcich na Slovensku. Sloboda, ktorú prináša

školské prostredie bez bežných tlakov klientskeho prostredia, je príležitosťou pre jedinečné pohľady na nové aj „staré“ témy.

IV. Prihlasovatelia

1. **Prihlasovateľmi** do súťaže môžu byť:
 - a) **profesionálne** dizajnéry/dizajnéri, dizajnérske štúdiá a iné subjekty tvoriace v oblasti dizajnu; zahraničné dizajnéry/dizajnéri a subjekty iba vtedy, ak prihlásená práca vznikla v spolupráci s iným subjektom zo Slovenska;
 - b) **klienti**, ktorých prihlásené dielo vzniklo v spolupráci s dizajnerkami/dizajnermi, zahraniční klienti iba vtedy, ak dizajn vznikol v spolupráci so slovenskými dizajnerkami/dizajnermi;
 - c) do súťažnej kategórie Študentský dizajn sa môžu prihlásiť **študentky/študenti vysokej školy** s výučbou dizajnu na Slovensku bez ohľadu na štátnu príslušnosť (štúdium alebo stáž) alebo študentky/študenti so slovenskou štátnou príslušnosťou, študujúci na vysokej škole s výučbou dizajnu v zahraničí (štúdium alebo stáž).
 - d) V prípade diplomových prác realizovaných v akademickom roku 2023/2024 je možné do súťaže prihlásiť dielo aj vo verzii tesne pred finalizáciou. V prípade postupu pred porotu bude nevyhnutné dielo doručiť vo finálnej podobe.
2. Pod pojmom profesionálna/y dizajnerka/dizajner sa myslí osoba s ukončeným vysokoškolským vzdelaním 1. stupňa (bakalár) v študijnom programe dizajn s minimálne ročnou praxou alebo osoba bez formálneho vzdelania v odbore dizajn, ktorá sa preukázateľne minimálne dva roky venuje tvorbe dizajnu.
3. Prihlasovanie do súťaže prebieha prostredníctvom **online formulára** na webovom sídle organizátora www.scd.sk.
4. Žiadny z členov poroty ani zamestnanec/kyňa organizátora, rovnako tak člen/ka externého organizačného tímu daného ročníka nemôže byť prihlasovateľom do súťaže.
5. Členovia poroty, organizačný tím a prihlasovatelia víťazných návrhov sú viazaní mlčanlivosťou o výsledkoch súťaže až do ich oficiálneho zverejnenia na webovom sídle organizátora.

V. Súťažný poplatok

1. Prihláška do súťaže sa pokladá za kompletnú a akceptovanú až po úhrade súťažného poplatku. Výnimku z úhrady poplatku majú študentské práce.
2. Súťažný poplatok je jednorazový, **vo výške 50 EUR** (profesionálni dizajnéri/klienti).
3. Uhradenie poplatku umožňuje prihlásiť akýkoľvek počet prác.
4. Výnimku z úhrady poplatku majú **študentky/študenti** v kategórii Študentský dizajn.

5. Poplatok musí byť uhradený na účet **IBAN: SK50 8180 0000 0070 0007 0238, VS: 2022110** a do poznámky uviesť meno prihlasovateľa z prihlášky, a to najneskôr do troch pracovných dní od registrácie.

6. Po prijatí úhrady bude vystavená a zaslaná faktúra na mailovú adresu uvedenú v online prihláške.

VI. Obdobie vzniku prác

Prihlásené práce musia byť **vytvorené od 1. 1. 2022 do 20. 5. 2024**.

VII. Ceny

V súťaži môžu byť udelené ceny pod názvom **Národná cena za dizajn 2024 v jednotlivých kategóriách, pozri bod III**.

V súťaži môžu byť udelené ďalšie 2 ceny za prínos v oblasti dizajnu:

Národná cena za dizajn 2024 – Komunikačný dizajn – Cena za kultúrny prínos v oblasti dizajnu, ktorú môže udeliť minister/ministerka kultúry Slovenskej republiky na základe odporúčania poroty (nominácie predkladá porote Slovenské centrum dizajnu). Cena je určená pre osobnosť alebo organizáciu za výnimočný kultúrny a intelektuálny prínos v oblasti dizajnu.

Národná cena za dizajn 2024 – Komunikačný dizajn – Cena za hospodársky prínos v oblasti dizajnu, ktorú môže udeliť minister/ministerka hospodárstva Slovenskej republiky na základe odporúčania poroty (nominácie predkladá porote Slovenské centrum dizajnu). Cena je určená pre slovenského výrobcu, spoločnosť, organizáciu za výnimočný hospodársky prínos v oblasti dizajnu.

Vyhlasovatelia súťaže rozhodujú aj o udelení ďalších – **špeciálnych cien**, ktoré budú uvedené na webovom sídle organizátora pred vyhlásením výsledkov súťaže.

Držitelia cien získajú diplom a certifikát oprávňujúci označovať ocenené dielo alebo projekt názvom súťaže a získanej ceny. Organizátor súťaže **môže oceniť víťazné diela alebo projekty ďalšími finančnými či nefinančnými odmenami**. Všetky ceny budú odovzdané počas slávnostného vyhlásenia výsledkov súťaže.

Vyhlasovatelia súťaže si vyhradzuje právo niektorú z cien neudelieť, buď na základe odporúčania poroty alebo rozhodnutia príslušných ministerstiev.

VIII. Porota

Súťaž vyhodnotí medzinárodná odborná porota (ďalej len „porota“), ktorú vymenúva minister/ministerka kultúry Slovenskej republiky na návrh organizátora, na základe vymenúvacích dekrétov. Porota má minimálne 5 členov, tvoria ju dizajnéri a odborníci zo súvisiacich odborov, z ktorých najmenej jeden je zo zahraničia. Organizátor si vyhradzuje právo v prípade potreby prizvať na hodnotenie ďalších odborníkov, ktorí budú mať poradný hlas. Informácie o zložení poroty budú zverejnené na www.scd.sk.

IX. Priebeh a kritériá hodnotenia

Pre účasť v súťaži je nevyhnutné registrovať sa prostredníctvom online prihlášky v čase od 1. 4. 2024 do 21. 5. 2024. Adresa online prihlášky na nomináciu bude zverejnená na webovom sídle www.scd.sk/ncd.

Hodnotenie poroty a výber finalistov súťaže, ktorých práce budú vystavené na výstave Národná cena za dizajn 2024, sa uskutoční v dvoch kolách.

1. kolo

Do prvého výberového kola bude zaradený každý súťažiaci, ktorý do termínu uzávierky zaregistruje práce do ním vybranej kategórie v digitálnej forme prostredníctvom online prihlášky a splní podmienky na zaradenie do súťaže.

Porota na základe online prihlášok vyberie súťažné práce, ktoré postúpia do druhého kola.

Hodnotenie online prihlášok porotou sa bude konať v termíne od 23. 5. do 5. 6. 2024.

2. kolo

Na základe výsledkov prvého kola budú autori vyzvaní, aby doručili súťažné práce alebo dokumentáciu súťažných prác na hodnotenie poroty do priestorov organizátora. Porota posúdi súťažné práce a rozhodne o postúpení prác na výstavu finalistov a o udelení cien.

Zber prác: 18. – 21. 6. 2024, vyhodnotenie súťaže: 1. – 2. 7. 2024.

Kritériá hodnotenia:

- pôvodnosť, originalita a vysoká miera inovácie,
- technická a technologická vyspelosť,
- súlad estetického, funkčného, materiálového a ergonomického riešenia,
- etické, sociálne a ekologické aspekty,
- komunikačné, ochranné a finančno-nákladové aspekty,
- zrozumiteľnosť a rozpoznateľnosť,
- profesionálna kvalita zhotovenia.

X. Podmienky na zaradenie do súťaže a termíny

Podmienkami na zaradenie do súťaže sú:

- a) splnenie kritérií uvedených v bodoch II. až V. týchto súťažných podmienok,
- b) zaregistrovanie online prihlášky s požadovanou dokumentáciou v termíne určenom organizátormi súťaže,
- c) uhradenie súťažného poplatku podľa bodu V.,

- d) doručenie prác alebo dokumentácie na hodnotenie poroty v termíne určenom organizátormi súťaže,
- e) každá práca (kolekcia) musí byť prihlásená do súťaže samostatne,
- f) prihlasovateľ je povinný určiť poistnú sumu a uviesť jej výšku v online prihláške (organizátor zabezpečí poistenie počas trvania, inštalácie a deinštalácie výstavy).

Formáty a počet súborov priložených k online prihláške: Maximálny počet priložených súborov je 20, maximálna veľkosť jedného súboru je 100 MB a veľkosť všetkých súborov nesmie prekročiť 500 MB. Podporované formáty: obrázok, publikácia (JPG, PDF) a video (MOV, AVI, WMV, MPG, MPEG, MPEG-4).

K prihláške musí byť pripojená aj fotodokumentácia prác v digitálnej forme pre publikačné účely a pre potreby online hodnotenia porotou.

Doručovanie diel do priestorov určených organizátorom a ich následné vyzdvihnutie: prihlasovatelia doručia prihlásené a do 2. kola postúpené diela osobne alebo prostredníctvom kuriéra na vlastné náklady. Prihlasovatelia si vyzdvihnú diela nepostúpené z 2. kola na výstavu osobne po vyzvaní organizátora, alebo im budú zaslané cez kuriéra na ich náklady.

Termíny:

Vyhlasenie súťaže:	1. 4. 2024
Registrácia online prihlášok a dokumentácie:	1. 4. 2024 – 21. 5. 2024
Hodnotenie, 1. kolo:	23. 5. – 5. 6. 2024
Zber prác na 2. kolo hodnotenia:	18. – 21. 6. 2024
Vyhodnotenie súťaže:	1. – 2. 7. 2024
Výstava Národná cena za dizajn 2024:	október – november 2024
Vyhlasenie výsledkov a odovzdanie cien:	október/november 2024

XI. Vrátenie súťažných prác

Súťažné práce si účastníci vyzdvihnú osobne po ukončení výstavy v termíne určenom organizátorom.

XII. Propagácia výsledkov súťaže

Organizátor zabezpečí zverejnenie a propagáciu výsledkov súťaže:

- na slávnostnom vyhlasovaní výsledkov súťaže,
- výstavou ocenených a vybraných prác,
- v časopise Designum a e-designum,
- na webovom sídle organizátora a na sociálnych sieťach organizátora a súťaže,
- v tlačových a elektronických médiách,
- prostredníctvom krátkych videofilmov,
- na iných akciách, ako semináre, konferencie a výstavy doma i v zahraničí.

XIII. Záverečné ustanovenie

Odoslaním prihlášky prihlasovateľ potvrdzuje súhlas so spôsobom vystavenia, propagácie a bezplatným rozširovaním fotodokumentácie prihlásenej práce a s jej sprístupňovaním verejnosti, ako i s použitím osobných údajov pre potreby súťaže a sprievodných aktivít.

Kontakty:

Slovenské centrum dizajnu

Hurbanove kasárne

Kollárovo nám. 10

811 07 Bratislava

Koordinátorka Národnej ceny za dizajn 2024:

Zuzana Böhmerová

zuzana.bohmerova@scd.sk, ncd@scd.sk

tel.: 0918 110 248

V Bratislave, 19.2.2024

Slovenské centrum dizajnu

Mgr. art. Maroš Schmidt, riaditeľ